

In de jaargang van 2017 zullen vier artikelen van mijn hand verschijnen met als centraal thema 'tijd'. De filosoof Rüdiger Safranski schreef hier een boek over met als ondertitel 'Hoe tijd en mens elkaar beïnvloeden'. Naar aanleiding van dit boek schrijf ik artikelen die binnen het doel van ons tijdschrift vallen. Het eerste onderwerp is: 'Een nieuwe tijd'.

 Theo van de Vossenbergh o.praem.

Een nieuwe tijd

Drie jaren zijn we met een groep wijsheid-begeerenden met de filosoof Nietzsche bezig geweest; op een gegeven moment ging dit onderwerp ons vervelen; we besloten een nieuwe filosoof te gaan bespreken. Onze keus viel op Rüdiger Safranski, die een interessant boek schreef over 'Tijd'. Het was toen of er een nieuwe tijd voor ons aanbrak. Zo zijn er meer gewichtige gebeurtenissen die dit gevoel kunnen geven: een verkering, een huwelijk, een intrede in het klooster, een nieuwe studie, een nieuwe baan. Al deze gebeurtenissen kunnen een nieuwe start in ons leven betekenen. Een nieuwe persoonlijke levenstijd.

Maar ook een gemeenschap kent deze ervaring. Er zijn gebeurtenissen die een radicale wending in de geschiedenis inluiden. Zo was de tweede wereldoorlog in 1940 een keerpunt in onze tijd. Vijandige heersers bepaalden na de inval ons leven. We gehoorzaamden met tegenzin en waar we konden ontdoken we die voorschriften. De bevrijding in 1944-1945 betekende weer een nieuwe periode in de geschiedenis. Een nieuwe tijd was voor ons aangebroken. We konden weer ons zelf zijn. De val van de Berlijnse muur en de terroristische aanval op Amerika 11 september 2001 betekenden eveneens dat een nieuwe tijd was aangebroken.

— Ieder moment leven we in een nieuwe tijd

Ook nieuwe vindingen zoals de komst van de TV, de mobiele tjes, de apps veranderen het gedrag van een gemeenschap. Telkens slaan we een bladzijde in ons geschiedenisboek om. We gaan in een nieuwe tijd leven.

Jezus Christus, begin van een nieuwe tijd

De geboorte van Jezus Christus is voor gelovige mensen een beslissend moment in de geschiedenis, God zei via de profeet Jesaja: "Ik ga alles nieuw maken. Een nieuwe hemel en een nieuwe aarde. Een nieuwe tijd" (Jesaja 43,19). In de Kerstnacht gaat dit in vervulling. God gaat dit doen door en in Jezus Christus.

— Herinneringsmonument aan alle vernietigingskampen

Wat is het nieuwe dat Jezus in onze wereld brengt? Op de eerste plaats is het de persoon Jezus Christus zelf. Alle profeten tot dan toe waren uit de mensen genomen. Het zijn dus gewone mensen. In Jezus Christus komt God zelf in onze geschiedenis. Daarom is zijn naam Emmanuël, God-met-ons. God komt als mens onder ons wonen. Daarom kan Jezus zeggen: “Wie Mij ziet, ziet de Vader. De Vader en Ik zijn één.” Die combinatie is en blijft voor ons een onbegrijpelijk mysterie.

Dank zij dit mysterie is Jezus Christus de beste bemiddelaar tussen God en de wereld, die we ons maar kunnen indenken. Hij is van Boven en van beneden. Hij staat midden tussen God en de mensen.

Daarom kan Hij voor ons een nieuwe relatie met God in het leven roepen en Hij doet dat ook. Hij zorgt er voor dat wij weer in een relatie van vriendschap door God worden aangenomen. Dank zij Jezus kunnen wij kinderen van God worden, niet in overdrachtelijke maar in werkelijke zin, zegt Johannes de evangelist. God wil ons tot Vader zijn, die het beste met ons voor heeft; Hij geeft ons geen steen als

wij om brood vragen. Jezus Christus legt dat allemaal vast in nieuw verbond dat eeuwig zal blijven duren. Hoe kan dit nieuwe begin beter worden uitgedrukt dan door een nieuwe mens, een baby in een kribbe. God komt in onze geschiedenis als klein kind, waarmee de mensheid opnieuw begint. Daarom wordt Jezus ook een nieuwe Adam genoemd, die aan het begin staat van een nieuwe mensheid. Wie zich bij Jezus wil aansluiten, moet daarom opnieuw geboren worden en mens worden in zijn geest.

Een nieuwe leer

Ook de leer die Jezus verkondigt luidt een nieuwe tijd in. Hij bemiddelt niet voor één bepaald volk, dat als uitverkoren een voorkeursbehandeling krijgt. Jezus is er voor alle volken van heel de wereld. Alle mensen zijn z'n broeders en zusters. Hij noemt ons zelfs zijn vrienden! (Joh.15,15). Haat komt in zijn leer niet voor, alleen maar liefde. In liefde moeten ook zijn leerlingen in de wereld staan. Dat drukt Jezus uit in een nieuw gebod:

“Een nieuw gebod geef Ik u: gij moet elkaar lief hebben.

Gij moet uw naaste liefhebben als u zelf” (Lc.10,27). Die naaste kan iedereen zijn. Het is de mens die op dit moment naast je zit of staat of rijdt. Zelfs je vijanden mag je niet uitsluiten.

Dat betekent niet dat je het kwaad moet goedkeuren, maar dat je de mens achter het kwaad toch als mens moet blijven zien en als mens moet blijven behandelen.

Er zijn gebeurtenissen die een radicale wending in de geschiedenis inluiden. De val van de Berlijnse muur en de terroristische aanval op Amerika 11 september 2001 betekenden dat een nieuwe tijd was aangebroken.

Jezus Christus is de beste bemiddelaar tussen God en de wereld, die we ons maar kunnen indenken. Hij is van Boven en van beneden.

— Heb je naaste lief

Zoals ik u heb lief gehad, zo moet ook gij elkaar lief hebben. (Joh.13,34). Gij moet uw naaste liefhebben als u zelf” (Lc.10,27). Die naaste kan iedereen zijn. Het is de mens die op dit moment naast je zit of staat of rijdt. Zelfs je vijanden mag je niet uitsluiten. Dat betekent niet dat je het kwaad moet goedkeuren, maar dat je de mens achter het kwaad toch als mens moet blijven zien en als mens moet blijven behandelen. Dat is de basis van het Rijk dat met Jezus begint.

Elke mens is voor Jezus Christus even belangrijk uit welke stam of natie of tijd deze ook komt. Niemand gaat bij Jezus in de massa ten onder. Elke mens wordt door Hem persoonlijk gekend en geroepen: “Ik ben de goede herder. Ik ken de mijnen en de mijnen kennen Mij.” Hij kent iedereen

met naam en toenaam. Elke mens staat onuitwisbaar in de palm van zijn hand geschreven om deze nooit te vergeten.

Norbertus heeft ook goed gevoeld dat er met Jezus Christus een nieuwe tijd begint. Daarom laat hij in de kerstnacht van 1121 zijn eerste volgelingen op het altaar van het kerkje van Prémontré de professie afleggen: “Ik beloof een leven van bekering en communio te leiden, dat vooral gekenmerkt wordt door armoede, gewijd celibaat en gehoorzaamheid volgens het Evangelie van Christus en de levenswijze van de apostelen, volgens de regel van de heilige Augustinus.” Daarmee stichtte hij zijn orde, die de vernieuwing van Jezus Christus wil voortzetten en uitbreiden. Tot op de dag van vandaag proberen norbertijnen en norbertinessen dat wereldwijd. Samen met vele anderen. ♦